

FIZETÉSI ÁRAK:

ve . . . 50 L — b.
ed évre 25 L — b.
óra . . . 9 L — b.
ér sora 6 L — b.
petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Közdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Boseana Gen. Averescu-ut 4

felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Közdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Ötven tanuló.

(U-g.) Ismét rendelet jött a közoktatás-minisztériumból. Igazán nem tehetünk de már előre reszketünk, valahányszor egy újabb iskolarendelet megjelenik. Régen hittük, hogy a közoktatásügyi minisztérium jobb feladata a közoktatásügyi fejlesztése, az olvasás és írás apostolok segítése a betű és a szellem tanításának göröngyös, farsztó és magasztos apostoli n. Sajnos, a mi hittünk már esendő lett és munkánk megrendült. A közoktatási minisztérium csak félkezével épít, a másik kezével sokszor elveszi azt, ami már rég megvan.

Most újból rendelet érkezett a közoktatási minisztériumból. Nem arról van szó a leletben, hogy újabb iskolákat kell létesíteni. Dehogy. Hanem arról, hogy be kell zárni csomó népiskolát. A minisztérium úgy tá- a, hogy a kisebbségeknek roppant sok nép-ajuk van. Egyikben-másikban csak har-ic-negyven gyermek tanulja a betűvetés-sterségét, csak harminc-negyven gyermek-nyilik meg a kultura csodái előtt, csak- minc-negyven gyermekhez tanulja meg az-icé fortélyos titkait. A miniszter ur úgy ta- a, hogy ez nincs rendjén. Nehány tollvonás- beteljesedik egy sereg népiskola végzete. endeltetik, hogy be kell csukni minden olyan- ekezeti iskolát, amelynek nincsen legalább- en tanulója.

Apró, tiszta havasi falvak a Hargita és a- kely hegyek alján, be sajnálunk benueteket!- ld erdők szélén, hegyek lankáin apró házai- k miért nem nőttek felhőkarcolók nagyságára?- ért lakik csak néhány száz istenes lélek ben- tek, ahelyett, hogy ezerszámra nyüzsgőne- dvirágos utcáitokon az emberek tömege, mint- bűnös városban. Mert lám, ahol nem lehet- ven tanköteles gyermeket összeverbuválni, tan elvesztik az emberek a jogukat arra, gy gyermekeik számára olyan iskolát állit- nak fel, amelyben a gyermekek anyanyel- ikön is tanulnak. Ottan felekezeti iskola ezen- nem lehet.

Vajjon miért? Milyen indokok vezethet- k a minisztériumot arra, hogy ilyen rendel- ezést adjon ki és hogy ennyire eltérjen tulaj- onképpeni céljától: az iskolaügyi istápolásától. rendelet indoklása azt mondja, hogy pénz- gyi ok. Állítólag megesett, hogy néhány gyer- mek miatt tartottak fenn külön iskolát és az- llam néhány gyermek miatt adott fizetési- gészítést a felekezeti tanítónak. Igazán nem- adjuk, hogy így volt-e. De, ha a miniszter- litja, bizonyára így volt. Csakhogy vajjon- gazdaságos-e a megtorlás azért, mert olyan ap- ok azok a székely falvak? Vajjon igazságos-e a megtorlás azért, mert ötvennél kevesebb- gyermek is áhitatos lélekkel elzarándokolt reg- elenként a tisztára meszelt kis primitív falusi- skolába, hogy az állam nyelve mellett meg- tanulja azt a nyelvet is, amelyen először di- csérté az Urat?

Nem tudjuk, hogy a hivatalos tényezők mit felelnek erre a kérdésre, de mi kerekén kimondjuk, hogy nem! A székelyföldi falvak tulnyomó része kisközség, ahol csak kevés lélek lakik és az új rendelet azt jelenti, hogy a székely népiskolák nagyrészt be kell csukni. Ez nincs rendjén. Ha az államnak olyan ne- hezére esik az a néhány garas, amivel a ta- nítók fizetéséhez hozzájárul, Isten neki, mondja ki, hogy ezentul 50 tanulóval kisebb létszámu iskolának nem ad segélyt. De, hogy elrendelje ezeknek az iskoláknak kényszerű bezárását, az megtagadása minden közoktatási politikának!

Tárgyalások Magyarország és Románia között.

Hivatalos helyről származó értesülések szerint a tárgyalások a két ország között jól haladnak. Többek közt hirt adnak arról, hogy Titulescu, Románia londoni követe és képviselője a Népszövetségben, írásbeli meg egyezést kötött Bethlen miniszterelnökkel, amely egyezés szerint Magyarország lemond a 20 milliárd aranykorona kártérítésről, amely Magyarországot a román hadsereg pusztításaiért illette volna meg, mikor az ország egy részét és Budapestet megszállották.

Vizsont Románia is lemond azon 30 millió hadiköltségről, mely hadseregének a Tiszánál és Budapesten való működéséből származott. Magyarország elismerte, hogy a román hadsereg a magyar bolsevisták elleni hadjáratban a hadijog alapján rendes hadviselő félként járt el, minthogy a magyar vörös hadak támadólag léptek föl, amelyeket legyőztek.

Zenekoncert.

Március 22-ikén páratlan zeneélvezetben volt része városunk zeneértő közönségének. Már hetekekkel megelőzőleg híre járt, hogy három marosvásárhelyi zenekonzervatórium tanár: Zeiszman, Haják, Marthy és konzervatóriumot végzett esikszereadai Fejér Dóra kisasszony városunkba jönnek egy zeneestére. A hír napról-napra izmosodott: 22-én olyan nagy érdeklődő közönség jelent meg a közdivásárhelyi róm. kath. főgimnáziumnak erre a célra feldisztatott tornacsarnokában, aminőre alig számítottunk. A nagyfokú érdeklődést nagyfokú kielégülés követte. A három zenetanár alig helyezkedett el a kulisszák nélküli színpadon, Mendelssohn Triójának együttese azonnal megfogta a lelkeket. A közönség körében elült a csendes beszélgetés, mindenki lélekzetvisszafojtva mozdulatlanul ült helyén s viharos tapsba csak akkor csattan ki az érzelem, mikor a három művész több- szöri főhajrással már megköszönte az elismerés frenetikus megnyilvánulását. Majd jött Marthy gordonkaművész: Giordan: Caro mio szólója, Haják Károly hegedű virtuoz Wieniasowsky Legendája, Zeiszmann zongora-művész játéka. A közönség alig télt be gyönyörűséggel: csak tapsolt, ujjazott, aztán hallgatott és ismét élvezett. Ilyen melegehangulat kísért színpadra Fejér Dóra kisasszonyt, aki kellemesen egyszerű, nagy- stíliú divák büszke magatartása nélküli természetességgel Mozart Figaroja első akkordjának elénkélésével már megfogta a lelkeket. Hagjá- nak tárogató, orgonabugásu színezete, egyszerre lekötötte nemcsak az idegek vibrálását, hanem az érzelmeik hevét is, de csak azért, hogy pil- lanat mulván ideg és érzelemmozgás nagyobb reakcióban rendüljön meg. A közönség viharos tapsal újra és újra hallani akarta Fejér Dórát.

E nagy művészlélek megbűvölte a hallga- tók szívét: a hangok bőkezű fejedelmek királyi módon szórták körénk tudásunknak, érzelmeik- nek kincsait egész este. És mi az ők közveti- tésével úgy éreztük, hogy a világ nagy zene- szerzői jöttek közénk, hogy ideiglenesen feled- tessék velünk a realis élet minden nyomorúsá- gát. És ez sikerült is nekik. Művészeinknek ebben van legnagyobb érdemük és a közönség részéről ez a legnagyobb elismerés. Vajha mi- nál többször lenne ilyesmi részünk.

Sz-r.

HIREK

Szerda, márc. 26.

Orosz százados — budapesti utcaseprő.

Budapest, márc. 19.

Nagyokat lép az idő, durva, szeges csiz- mái életsorsokon tapodnak és ki veszi észre a harsogó robajban a tragédiák megrokkantjai- nak jaját?...

Az orosz föld mostohagyermekéi közé tartozik Milovszky Sándor, vilnai születésű, volt orosz százados, akit a Wrangel hadsereg szét- zúllása után Magyarországra sodort az élet számumja.

Utcaseprőnek állt be a jobb napokat élt orosz arisztokrata és bizony utcaseprőnek lenni még Magyarországon se irigylendő sors... elég az hozzá, hogy szállásadónője lopásért följe- lentette Milovszkyt, aki ma a törvényszék előtt zokogta el szenvedéseit. Könnyezett a rabruhás volt százados és meghajlott háta, mintha a multak emléke alatt roskadozott volna.

Mindegy, hogy mivel védekezett, őszintén, becsületesen vállalta magára tettét. Az éksze- rek és ruhák mind mind visszakerültek jogos tulajdonosukhoz.

A bíró megkérdezte, miért nem ment Dolgorucky Budapesten tartózkodó orosz her- cegnőhöz, aki az ittlől mintegy ötszáz mene- kültet segélyző akció vezetője?

— Nem kell nekem alamizsna — felelt Milovszky kissé idegenes akcentussal, de mégis magyarul, — van nekem ép két kezem, meg lábam, mint más szegény embernek: dolgozni akarok!

A sértett is kijelentette, hogy becsületes, szorgalmas embernek ismerte a vádlottat és nem kívánta a megbüntetését.

Az ügyész tartotta meg ezután vádhe- szédét. Kérte a bűnösség kimondását.

— De vegye a törvényszék enyhítő kö- rülménynek, — folytatta — hogy a vádlott szerencsétlen, nyomorult ember, akinek nincs hazája, nincs nemzete!

Amikor az ügyész ide ért beszédében, Milovszky szeme fénylett a könnyektől és ölbe- tett, kidolgozott, repedékes kezén megcsillogtak a lehullott cseppek.

— Mit akar tenni, ha kiszabadul? — kérdezte barátságosan a bíró.

Milovszky tiszteletteljesen fölállott és el- fuló hangon suttozta:

— Ha lehet, újra „fővárosi alkalmazott” leszek! — mely címmel szegény az utcaseprő állást diszítette föl.

— Csak arra kérem a bíróságot nagyon alázatosan, hogy ne zsuppoltasson vissza a vöröskökhöz — tette hozzá könyörögve.

A bíróság egy hónapi fogházra ítélte Milovszky Sándor volt orosz századost, de ezt a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és elrendelte azonnali szabadlábrahelye- zését.

— No, most elmehet, Milovszky Sándor — mondotta jóakarattal a bíró, — de többé ne tegyen ilyent!

A darócruhás, vertsorsu ember most már hangosan sir, el elcsukló szavakkal szól:

— Köszönöm bíró ur... Dolgozni fo- gok...

És ha csak nem tartják majd érdeme- lennek nagy büne után, Milovszky Sándor újra kezébe veszi a seprőt és letisztítja a járdákat olyan paloták előtt, amelyekhez hasonlóan egyszer — nem is olyan régen — lakott.

— **A bíróság köréből.** Fekete Mihály kézdivásárhelyi járásbíróát áthelyezték Nyárádszeredára. Helyébe dr. Walter Farkas nagyszalontai járásbíró helyezetté ide, aki állását a napokban el is foglalta. — Az igazságügyminiszter dr. Hrabár Emil szatmári törvényszéki jegyzőt a sepsiszentgyörgyi törvényszékhez helyezte át.

— **Tavaszi ébredése.** A ref. elemi iskola növendékei április elején nagy iskolai ünnepséget rendeznek. Az izlésesen összeválogatott programnak kiemelkedő pontját fogja képezni a „Tavaszi ébredése” c. kis gyermek-szindarab, melynek a betanulása most folyik.

— **A Csiha-testvérek autószerencsétlensége.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség érte a Csiha és Rákosi-cég két főnökét, Csiha Győző mérnököt és Csiha Lajost. Vasárnap Brassó közelében, a 12 kilométernél autójuk felfordult és kidobta a rajtaülőket, a két testvért. Nikodemusz Károlyné hosszafalusi unit. lelkésznet, Csiha Lajos kis fiát, Csiha Gáborkát és a sofírt. Egyedül csak Csiha Lajos szenvedett komolyabb sérülést, ki eszméletét elvesztette és percekig feküdt eszméletlenül. A kis fia látva, hogy apja nem akar felkelni a földről, odaszólt az apjának:

— Kelj fel, Pupák, katonadolog!

Csiha Gáborkának nem történt még zúzódása sem. A többiek kisebb-nagyobb zúzódásokkal menekültek meg. Csiha Lajos Brassóban fekszik.

— **Kongregációi ünnepély.** A helybeli főgimnázium „Mária kongregáció”-ja vasárnap, márc. 30-án d. u. 1/2 5 órakor a tornacsarnokban válogatott műsorú iskolai ünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

— **Különös ünnep.** Anglia déli vidékén május és október havában bükkfalevél ünnepet tartanak. Az ünnepnek más jelentősége nincs, mint gyönyörködni a természet szépségeiben s erre a bükkfa levelezése és lombhullatása ideje adja a legjobb alkalmat.

— **Sztrájkba lépett egy plébános.** A szerémségi Indijja plébánosa, amint a jugoszláv lapok írják, a napokban sztrájkba lépett. A lelkész az új viszonyok között nehéz harcot folytatott a megélhetésért és hiába fordult a községi tanácshoz, hogy fizetését javítsák. Miután minden kísérlete hiábavalónak bizonyult, szokatlan lépésre szánta rá magát. Egyszerűen beszüntetett minden papi funkciót. A templomot bezáratta és kijelentette, hogy sem temetést, sem keresztelest nem végez és az istentiszteletek tartását is felfüggeszti. A nagyrészt svábokból álló hitközség meglepetéssel látta, hogy a pap komolyan kitart elhatározása mellett. Erre felszólították lelkészüket, hogy teljesítse kötelességét, különben más pap után néznek. A lelkész nem tárgyal. Erre elvették tőle a templom kulcsait és meghúzták a harangot. Egyidejűleg jelentést tettek az esetről az egyházi főhatóságnak és a lelkész eltávolítását kérték. A helyi hatóságok szintén erősebb eszközökhöz nyúltak a sztrájkoló pappal szemben.

— **A Vasárnapi Újság** erdélyi és vajdasági szervezetei mellé most a csehszlovákiak is kiépítette és ezzel betölti mindazokat a feladatokat, amelyek a lapra, mint a kis-antant egyetlen magyar képeslapjára hárulnak. E heti számban már érdekesen váltakoznak Erdély, Jugoszlávia és Szlovénia írásban és képen bemutatott eseményei és aktuális arcképei: Massaryk elnök mellett Pribicevics, a szerb miniszterelnökjelölt és Szaboleska, a jubiláló költő-pap, kassai sportesemények mellett, nagyváradi jelmezből, a bécsi szadista-pőr eliteltjei s a román-jugoszláv határrendező-bizottság. De ezenkívül Moszkva, München, Budapest, Páris és Amerika nevezetes eseményei is felsorakoznak s a szépirodalmi rész is elsőrendű.

A szigeti rabbi-lány négyországra szóló lakodalma.

A fanatizmusához törhetetlenül ragaszkodó zsidóság Galiciával határos Mekkája Máramarosziget ősi fészke, a bigott zsidóság évezredes hagyományainak, amelyből minél lejjebb ereszkedik a hithű zsidó nyugat felé, annál többet lekoptat a modernség, a környezet, az asszimiláció. Szigeten és környékén ez a zsidóság még

olyan nagy tömegben él, hogy szinte ő adja a város, a vidék színét. A város közvetlen közelében vannak például falvak, ahol a parasztság — jobbára ruthének — a Galiciából átszarmazott zsargont beszélik.

A szigeti rabbi lányának esküvője messze földön nevezetes eseménye lett, az országhatárok miatt legalább ötödik országra szólott a lakodalom, amely napokon át tartott.

Románia, Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország és a távoli Jugoszlávia orthodox zsidósága napok óta gyülekezett a nagy eseményre: Teitelbaum Lipót főrabbi lányának esküvőjére Halberstamm gorlicei főrabbi fiával. A főrabbi ötezer nyomtatott meghívón invitálta a vendégséget és az örömapa-kerek egy millió leut tett le hozományképpen, 50 ezer leut a szigeti hitközség adott, a többi a kisebb hitközségek, magánosok hordták össze tiszteletük jeléül 5—10 ezer leujával. A napokon át tartó lakodalom pazar és érdekesen keleti ünnepségek között folyt le. Állandóan terített asztal volt felállítva 300 szegény számára.

Az ünnepség kiemelkedő pontja természetesen maga az esküvői szertartás volt, ahol az ifjú, szerelmes völgyény először az életben látta meg bizonyára nem kevésbé szerelmes menyasszonyát, akivel a szülők — valószínűleg már évek előtt eljegyezték.

Az esketési szertartást a messze földön híres, szentéletű ujjehértői rabbi végezte. A mennyezetet, amely alatt az ifjú pár állott, mintegy 20 ezer főnyi tömeg vette körül, amely még az utcákat is elárolta. Jelen voltak az esküvőn az összes hatóságok fejei is.

A rabbi tiszteletére megnyílt a határ is: Mihályi prefektus elrendelte, hogy a lakodalmi ünnepség ideje alatt a nászra igyekvő vendégek utlevél és vízum nélkül közlekedhetnek a Csehszlovákiába vezető szlatinai hídon.

Jön! JÁTÉK A SORSSAL Jön!

cirkusz-dráma. :: Dorian film ujdonság.

Párisi divatlevél.

Egy ismert budapesti színművész, aki jelenleg Párisban tartózkodik, divatlevelet írt egyik színházi újságba, amelyben többek között a következőket írja:

Párisban a rövid ruha divatja nemhogy visszatért, de egyszerűen nem is változott át hosszúra két év óta. A nappali divat: fekete, rövid, szűk selyemruha, új nélkül vagy hosszú, szűk ujjal, a nyakon egy orrhosszu, zöld gyöngy. Pici fekete kalap, napégette bőrszínű, harisnya, magas sarku, gömbölyű orru, színes vagy fekete színes díszítésű, szandászerű cipő. A nyak köré sok színben pompázó, hosszú, keskeny selyemszál csavarodik. Ehez járul a szűk, egyenes, a ruhánál csak pár centiméterrel rövidebb kabát, nyakban és alól sötét, keskeny prémmel szegélyezve, a kabát fénytelen selyem, tavaszra szürke és más tompa színekben. Minden rendű és rangú párisi nő rövidre nyírja a haját. Még csak most kezdik igazán. Esti divat: Elöl magas, hátul mélyen kivágott arany, ezüst vagy színes brokátruha. Az anyag és himzés pazar, az ékszerek: gyöngy és gyémánt, de semmi fejlődés.

Városi mozi.

Erzsébet, osztrák császárné.

(A mozi-iroda közlése.) Március 28., 29. és 30-án, azaz pénteken, szombaton este 1/2 9, vasárnap d. u. 1/2 6, este 1/2 9 órakor jön bemutatásra *Erzsébet, osztrák császárné*, életkép 6 felvonásban. Larich grófnő, a császárné unokahúgának emlékiratai nyomán. Ez emlékirat főbb pontjai: I. Ferenc József osztrák császár esküvője Erzsébet bajor hercegnővel. Hiányzik az esküvőről Garzewska hercegnő, a császár kedveltje. Az esküvő után feljúl nekünkben ismerkedésük története. A császár anyja szívesebben látta volna menyül Krisztinát, Erzsébet nénjét. Az udvarban Erzsébet kénytelen volt tűrni férje kedveltjeit: ő is tehát tultotta magát az udvari előírások szigorú szabályain, mi miatt a császár anyja meg is dorgálta. Erzsébet lassanként melankolikussá, magánszerető lett: bizalmasait az udvár skartiba tette; kedvteléseinek ritkán

élt. Egy álarcos-bálon való megjelenését félőjják neki. Gyakran látogatta a kórházakat, innen veszi magához és teszi zónékara vezetőjévé a beteg Fehér cigányt. Időközben a nagykorúvá lett Rudolf, a szabadkőműves János főherceg hatása alá kerül; ez a császár és főherceg között nyílt szakadást idéz elő. Erzsébet Rudolf szerencsétlen házassága, Vecseny Mária iránti végzetes szerelme és tragikus halála egészen megtörték. Megható bucsuzkodás után Erzsébet svájci útjára ment. Genfi tartózkodása alatt sétája közben Lucceni anarchista meggyilkolta a nemes császárnét, kinek halála az egész világot mélyen lesújtotta.

Kereskedő urak figyelmébe

Naponta : friss: „Ghidiceni” élesztő
ő kapható BERGER-üzletátrár.

ÉRTESÍTÉS.

Szíves tudomására hozza ugy a városi, mint a vidéki tisztelt fogyasztó közönségnek a brassói „Internationale” Kereskedelmi Vállalat KÉZDIVÁSÁRHELYI KIRENDELTSÉGE (Vasut-utca 19. szám, Dávid Gyula-féle ház), hogy állandóan raktárt tart kizárólag búzából örökfinom-, főző-lisztekből, valamint első és másodrendű kenyérlisztekből, melyek zsák-száma a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Száraz kukorica kisebb-nagyobb tételben kapható

Egy jó karban levő hegedű tokkal együtt ugyanott üres ládák eladó

Értekezhetni: TORDAY JÁNOS kereskedőnél.

Lencsés-árpa törek eladó

Cim a kiadóhivatalban.

Jó családból való, erősebb fiú Kovács-tanulónal fölvetetik. :: Cim a kiadóhivatalban.

Ne fusson Brassóba,

itt is bevásárolhatja a város és vidék intelligenciája a

női szalma- és szőrme-kalap

ujdonságait. — Több, mint 30 modell-, legújabb fazon érkezik március 25-ikére. Várjon addig! — Pénzt takarít meg! Az utólköltséget is megspórolja!

KOVÁCS JÓZSEF, kalapgyáros
Vasut-utca 33. szám.

Felkérem azokat, akiknek munkát adtak, szívességedjenek a hó végéig elkészítve hálójuk küldeni Hoffmann Lukácsné

Icimbalom eladó

Cim a kiadóhivatalban.

Prima fogarasi vetőzár kapható:

NAGYMIHÁLY cementáru telepe

Génuában, Hágában nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen. Egyedül csak SZANTÓ Kézdivásárhelyi tud tartós és békebeli cipőt készíteni. Olcsó és pontos kiszolgálás. Tartósságáért felel.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy férjem elhalálása után is fenntartom szakképzett üzletvezető vezetésével

Elvállalunk szobafestést, mázolás és cimfestést

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, tisztelettel

Özv. Kiriák Mártonné